

Kuntaneuvottelu 30.8.2024: hyvinvointisuunnitelman yhteiset teemat vuodelle 2026–2029, Etelä-Karjalan mallin eteneminen sekä Kuntaliiton ja Hyvilin yhdyspintaprojektin yhteiset teemat

Hyvlk 17.09.2024 § 75
163/00.04.01/2022

Valmistelija

Anu Koistinen, hyvinvointijohtaja
p. 040 700 2941, anu.koistinen@rautjarvi.fi

Lappeenrannassa järjestettiin 30.8. lakisääteinen kuntaneuvottelu, johon Etelä-Karjalan hyvinvointialue kutsui maakunnan kunnat edustajineen keskustelemaan ajankohtaisista asioista. Asialistalla olivat tärkeimpinä hyvinvointisuunnitelman yhteiset teemat vuodelle 2026–2029 ja Etelä-Karjalan mallin eteneminen.

Lisäksi keskusteltiin Kuntaliiton ja Hyvilin yhdyspintaprojektin yhteisistä teemoista. Yhdyspintaprojektiin liittyen Etelä-Karjala on kutsuttu projektiin yhdeksi pilottialueeksi. Kuntaliitto ry:n, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy:n ja sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamassa Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyö ja yhdyspinnat -projektissa edistetään, seurataan ja tuetaan kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyötä tuottamalla mm. työvälaineitä, toimintamalleja, suosituksia ym. kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön tueksi. Kuntien yhteyshenkilöinä toimivat hyte-koordinaattorit ja asiaa työestetään myös hyte-työrukkasen kokouksissa.

Hyvinvointisuunnitelman yhteiset teemat vuodelle 2026–2029:

Hyvinvointisuunnitelma on valtuustolle kerran valtuustokaudessa valmisteltava laajempi suunnitelma, joka kytketään kunnan ja hyvinvointialueen toiminnan ja talouden suunnitteluun. Samalla se on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja eriarvoisuuden vähentämisen strategisen johtamisen työkalu ja yhteistyön väline kuntien ja hyvinvointialueen välillä. Hyvinvointisuunnitelma on asiakirja, jonka laativat eri hallinnonalojen asiantuntijat yhdessä.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisista toimenpiteistä on raportoitava valtuustolle vuosittain hyvinvointikertomuksessa, joka on katsaus kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen sekä niihin vaikuttaviin tekijöihin. Hyvinvointikertomus on arviointi toteutuneesta hyvinvoinnin edistämistoiminnasta sekä hyvinvointipolitiikasta.

Hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 yhteiset tavoitteet ovat sutjakka, sopuisa ja ikäystävällinen Etelä-Karjala. Sutjakan tavoitteena on ylipainon vähentäminen ja ennaltaehkäisy sekä ylipainosta johtuvien kansansairauksien ennaltaehkäisy (tyypin 2 diabetes). Etelä-Karjalassa sairastetaan koko maan eniten aivoverisuonitauteja ja sepelvaltimotautia. Kaikista eteläkarjalaisista yli 20-vuotiaista lihavia on 22,9 %. Nuorista 8.–9.-luokkalaisista ylipainoisia on 16,8 %. Sopuisan tavoitteena on päihteiden käytön väheneminen ja mielen hyvinvoinnin lisääminen. Etelä-Karjalassa sairastetaan koko maan eniten alkoholisairauksia. Noin 47 % eteläkarjalaisista 20–64-vuotiaista miehistä käyttää liikaa alkoholia (Terve Suomi –tutkimus). Ikäystävällisen tavoitteena on, että eteläkarjalaiset ikääntyneet pysyvät paremmin pystyssä, eteläkarjalaiset ikääntyneet kokevat elämänlaatunsa sekä osallisuutensa parantuneen ja eteläkarjalaisten ikääntyneiden vajaaravitsemus sekä yksinäisyys

vähenee. Etelä-Karjala on väestörakenteeltaan voimakkaasti ikääntyvä maakunta ja väestön kokonaismäärä on laskeva. Lisäksi ikääntyneiden elämänlaatusa hyväksi kokoneiden ja itsensä onnelliseksi kokoneiden 65- ja 75-vuotta täyttäneiden osuus on vähentynyt (EuroHIS-8- elämänlaatumittari). Kotona asuvista iäkkäistä 65 % on vajaaravitsemusriskissä ja heistä 8 % on vajaaravittuja. Kotihoidon ja asumisen asiakkaista 51 %:lla riski virheravitsemukseen on kasvanut ja 17 % kärsii virhe- tai aliravitsemuksesta.

Etelä-Karjalan mallista päätettiin, että tarkempaa valmistelutyötä jatketaan kuntien ja hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä pienemmällä työryhmällä. Kaisa Heino vastuuvalmistelija, lisäksi hyvinvointialueelta osallistuvat Liisa Mänttari, Juuso Tamminen ja Aija Rautio. Rautjärven kunnan edustajana työryhmässä on hyvinvointijohtaja.

Kokouksessa sovittiin linjaus tasosta, jonka mukaisesti valmisteluryhmä valmistelee asian päätöksentekoon organisaatioille vietäväksi syksyn 2024 aikana. Budjettipäätöksenteon näkökulmasta olennaista on määrittellä tarvittava kuntakohtainen talousarviovaraustaso, sekä kuvaus toimintamallista, jolla toteutetaan yhteistä Etelä-Karjalan mallia. Työryhmän esitys käsitellään viimeistään 28.9. kuntajohtajien ja HVA:n yhteistyöfoorumien kokouksessa.

Vaihtoehdot Etelä-Karjalan mallin toteuttamiselle ovat seuraavat:

Vaihtoehto A	Vaihtoehto B	Vaihtoehto C
<p>Yhteistyö Planet Youth o Valmis tutkimukseen perustuva malli o Koulutukset ja työpajat o Prosessin seuranta o Projektinhallintatuki o Kysely 9-luokkalaisille välivuonna o Sitoudutaan 5-vuodeksi yhteistyöhön Hinta: 135 000 € / vuosi / 3 aluetta o Riippuen alueiden määrästä Kokonaiskustannus: 675.000 t€ / 5 v o n. 7,08 euroa / lapsi / vuosi</p>	<p>Yhteistyö THL:n kanssa o Kouluterveyskysely v. 2026 ja 2028 ja 2030 Yhteistyö LAB:n kanssa o prosessin tuki, kehittäminen ja työpajat o Sitoudutaan 5-vuodeksi yhteistyöhön o Mahdollisia lisäkustannuksia projektin aikana o Alaprojektit/pienemmät kohdennukset kuntakohtaisesti Hinta: 75.000–100.000 / vuosi Kokonaiskustannus: 450 000 € / 5 v o n. 5,25 euroa / lapsi / vuosi</p>	<p>Yhteistyö Planet Youth o Valmis tutkimukseen perustuva malli o Koulutukset ja työpajat o Prosessin seuranta o Projektinhallintatuki o Sitoudutaan 5-vuodeksi yhteistyöhön o Kysely 9-luokkalaisille välivuonna pois Yhteistyö THL:n kanssa o Kouluterveyskysely v. 2026 ja 2028 ja 2030 Hinta: • PY / hinta 90 000 € / vuosi /2 aluetta • THL / hinta n. 25.000 € / vuosi / 3 vuotta</p>

<p><u>Kuntakohtainen kustannus:</u></p> <p>Rautjärvi: 12,208 €/ 5 vuotta EKHVA: projektipäällikkö 1 HTV, henkilöresurssi perhepalveluista 20 %</p>	<p><u>Kuntakohtainen kustannus:</u></p> <p>Rautjärvi: 8,139 €/ 5 vuotta EKHVA: ei palkkaa projektipäällikköä, osallistuu kuitenkin vahvasti yhteistyöhön kaikilla toimialueilla</p>	<p>Hinta 115 000 € / vuosi / 2aluetta + kyselyt THL Kokonaiskustannus: 575 000 t€/ 5 v o n.6 euroa / lapsi/ vuosi</p> <p><u>Kuntakohtainen kustannus:</u></p> <p>Rautjärvi: 10,400 €/ 5 vuotta EKHVA: projektipäällikkö 1 HTV, henkilöresurssi perhepalveluista 20 %</p>
--	---	--

Esittelijä Hyvinvointijohtaja Koistinen Anu

Päätösehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.